

Naziv studija	Hrvatski jezik i književnost (preddiplomski)			
Naziv kolegija	Teorija književnosti			
Status kolegija	Obvezni			
Godina	1.	Semestar 2.		
ECTS bodovi	5			
Nastavnik	Izv. prof. dr. sc. Kornelija Kuvač-Levačić			
e-mail	klevac@unizd.hr			
vrijeme konzultacija	Tijekom nastave konzultacije se održavaju srijedom od 14 do 16 sati. U razdoblju ispitnih rokova (u veljači, lipnju i rujnu) konzultacije se održavaju srijedom od 10 do 12 sati.			
Suradnik / asistent	Demonstratorica Katarina Brajnović, bacc. croat. philol.			
e-mail	kkolac14@unizd.hr			
vrijeme konzultacija				
Mjesto izvođenja nastave	Odjel za kroatistiku i slavistiku, dvorana 241			
Oblici izvođenja nastave	Predavanja, seminari, konzultacije			
Nastavno opterećenje P+S+V	2+2			
Način provjere znanja i polaganja ispita	Redovito praćenje studentske aktivnosti na nastavi i domaćih zadaća, kolokviji, pisanje seminarskog rada, izlaganje seminara, pismeni ispit, usmeni ispit			
Početak nastave	U prvom tjednu ljetnog semestra, prema rasporedu	Završetak nastave		U zadnjem tjednu ljetnog semestra
Kolokviji	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
	7. tjedan	15. tjedan	/	/
Ispitni rokovi	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
	lipanj	rujan	izvanredni rokovi	- -
Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanih predavanja, seminara i ispunjenih zadataka studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabrojati vrste klasifikacije književnih tekstova - klasificirati književni tekst prema rodu, vrsti, obliku, namjeni - prepoznati stilske figure u tekstu i interpretirati njihovu funkciju na osnovnoj razini (povezati stilsku i semantičku razinu teksta) - provesti jednostavnu versifikacijsku analizu teksta (prepoznati vrstu stiha, elemente organizacije ritma) - provesti jednostavnu naratološku analizu (prepoznati pripovjedača i fokalizaciju prema Genettovoj klasifikaciji pripovjednih tipova, prepoznati pripovjedne tehnike, objasniti njihovu funkciju u tekstu) - nabrojati stilske formacije (književnopovijesna razdoblja, epohe, pravce i smjerove) u njihovom kronološkom slijedu kako su se razvijale u književnostima zapadnog civilizacijskog kruga - opisati poetike pojedinih stilskih formacija i uzroke njihovih smjenjivanja - objasniti uzroke nemogućnosti strogog određivanja početka i završetka stilskih formacija (problemi povijesne periodizacije) - ispravno upotrebljavati osnovne književnoteoretske pojmove - objasniti odnos teorije književnosti i teorije diskursa na osnovnoj razini - usmeno predstaviti rezultate jednostavnih stilskih, versifikacijskih, naratoloških analiza književnih tekstova - napisati seminarski rad prema pravilima akademskog pisma 			
Preduvjeti za upis				

<p>Sadržaj kolegija</p>	<p>Cilj kolegija je upoznavanje studenata s temeljnim načelima oblikovanja književnih tekstova i metodologijom proučavanja književnosti. Kolegij se sadržajem, ciljevima i ishodima nadovezuje na kolegij Uvod u studij književnosti koji su studenti slušali u prethodnom semestru. Od studenata se očekuje poznavanje obvezne literature sa spomenutog kolegija, u prvom redu <i>Teorije književnosti</i> M. Solara.</p> <p>Opći problemi određenja književnosti, odnosa književnosti i zbilje. Književnost, društvo, kultura. Teorija književnosti i estetika, lingvistika, semiotika. Teorija književnosti i književna teorija. Upoznavanje s osnovnim pojmovima stilistike, teorije stiha, naratologije, književne genologije. Mikrostrukture stila, stilske figure. Različite podjele stilskih figura. Mikrostrukture opreke, pojačavanja, prenesena značenja, ponavljanja. Figure dikcije, konstrukcije, figure riječi ili tropi, figure misli, figure diskurza. Klasifikacija književnosti. Književna vrsta i književni rod. Uvod u stihologiju. Vrste stihova i strofa, stalni oblici. Uvod u naratologiju. Fabula, kompozicija, pripovjedač. Drama, kazalište, predstava. Dramske vrste. Povijesna periodizacija književnosti. Stilske formacije.</p> <p>Od teorije književnosti i književne teorije - prema teoriji literarnog diskursa (M. Juvan)</p>
<p>Obvezna literatura</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zdenko Lešić, <i>Teorija književnosti</i>, Sarajevo, 2005. (tiskano ili internetsko izdanje, vidi int. izvore. Izabrana poglavlja navode se kod svake nastavne jedinice i bit će dostupna u e-kolegiju) - Jonathan Culler, <i>Književna teorija - vrlo kratak uvod</i>. AGM, Zagreb, 2001. (1. poglavlje – Teorija – što je to?) - Z. Škreb, A. Stamać, <i>Uvod u književnost</i>, Globus, Zagreb, 2000. (može i druga izdanja) Izabrana poglavlja. - Krešimir Bagić, <i>Rječnik stilskih figura</i>, Šk, Zagreb, 2012. (Predgovor i sve figure koje se budu obradile na nastavi) -V. Biti, <i>Suvremena teorija pripovijedanja</i>, Globus, Zagreb, 1992. (Izabrana poglavlja) Maša Grdešić, <i>Uvod u naratologiju</i>, Leykam International, Zagreb, 2015. - Pavao Pavličić, <i>Književna genologija</i>, Zagreb, 1983. (izabrana poglavlja) Marko Juvan, <i>Nauka o književnosti u rekonstrukciji</i>, Službeni glasnik, Beograd, 2011. (izabrana poglavlja)
<p>Dopunska literatura</p>	<p>Ante Stamać, <i>Teorija književnosti na presjecištu estetike, retorike, semiotike i teorije informacije</i>, u: <i>Književnoteorijski fragmenti</i>, MH, Zg, 2012.</p> <p>Krešimir Bagić, <i>Rječnik stilskih figura</i>, Šk, Zagreb, 2012.</p> <p>Jonathan Culler, <i>O dekonstrukciji. Teorija i kritika poslije strukturalizma.</i>, Globus, Zagreb, 1991.</p>

Antoine Compagnon, *Demon teorije*, AGM, Zagreb, 2007.

Aristotel, *O pjesničkom umijeću*, (prijevod i objašnjenja Zdeslav Dukat), Zagreb, 1983.

Batušić, Nikola, *Uvod u teatrologiju*, Zagreb, 1991.

Beker, Miroslav, *Povijest književnih teorija*, Zagreb, 1979.

Beker, Miroslav, *Suvremene književne teorije*, Zagreb, 1986.

Biti, Vladimir, *Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije*, Zagreb, 2000..

Duda, Dean, *Kulturalni studiji: ishodišta i problemi*, Zagreb, 2002.

Eagleton, Terry, *Književna teorija*, Zagreb, 1987.

Genette, G, *Granice priče*, u: *Teka*, 1974., br. 6

Književnost, povijest, politika, prir. Zlatko Kramarić, Osijek, 1998.

Kravar, Zoran, *Stih i kontekst. Teme iz povijesti hrvatskoga stiha*, Split, 1999.

Autor, pripovjedač, lik. (ur. Cvjetko Milanja), Osijek, 1999.

Mukařovský, Jan, *Književne strukture, norme i vrijednosti*, Zagreb, 1999.

Pavao Pavličić, *Književna genologija*, Zagreb, 1983.

Pavao Pavličić: *Stih i značenje*, Zagreb, 1993.

Propp, Vladimir, *Morfologija bajke*, Beograd, 1982.

Rečnik književnih termina, ur. Dragiša Živković, Beograd, b.g.i.(1985.)

Solar, Milivoj, *Ideja i priča. Aspekti teorije proze*, Zagreb, 1980.

Solar, Milivoj, Interpretacija i klasifikacija književnosti, *Umjetnost riječi* 40 (1996), 2/3 ; str. 205-213

Solar, Milivoj, *Pitanje književnih rodova*, Zagreb, 1968.

Suvremena teorija pripovijedanja, prir. Vladimir Biti, Globus, Zagreb, 1992.

Tomaševski, Boris, *Teorija književnosti. Tematika*, Zagreb, 1998.

Vajs, Nada, Metonimija i sinegdoha, u: *Filologija* : časopis Razreda za filološke znanosti Hrvatske akademije znanosti i

	<p>umjetnosti. Knj. 35(2000)</p> <p>Žmegač, Viktor, <i>Povijesna poetika romana</i>, Zagreb, 1987.</p> <p>Bahtin M., <i>O romanu</i>, Beograd, 1989.</p>
Internetski izvori	<p>Kolegij je dostupan i u e-obliku na sustavu Merlin.</p> <p>K. Bagić, <i>Figurativnost reklamnog diskurza</i>, na: http://www.hrvatskiplus.org/index.php?option=com_content&view=article&id=57%3Akbagic-figurativnost&catid=35%3Arasprave-koncepti&Itemid=55</p> <p>Zdenko Lešić, <i>Teorija književnosti</i>, na: http://hr.scribd.com/doc/97816612/Teorija-knji%C5%BEevnosti-Zdenko-Le%C5%A1i%C4%87</p>
Način praćenja kvalitete	Izvjешće o izvedenoj nastavi, studentske ankete
Uvjeti za dobivanje potpisa	Nazočnost na predavanjima i seminarima min. 70%, izvršeni zadatci koji se budu davali tijekom nastave, oba kolokvija riješena s minimalno 20% točnih odgovora. Ispravno napisan i predan seminarski rad ili održano izlaganje.
Način bodovanja kolokvija/seminara/vježbi /ispita	<p>Predavanja – 1,5 bod (45 sunčanih sati)</p> <p>Kolokviji (2) – 1 bod (oba kolokvija riješena s min. 60% točnih odgovora zamjenjuju pismeni ispit i boduju se umjesto njega. <u>Dva kolokvija s manje od 20% točnih odgovora oduzimaju pravo na potpis.</u>)</p> <p>Seminarski rad – 1 bod</p> <p>Pismeni ispit (ili položeni kolokviji) – 1 bod</p> <p>Usmeni ispit – 1 bod</p> <p>Domaće zadaće (i usmena provjera na konzultacijama) – 0,5 bodova</p>
Način formiranja konačne ocjene (udjel pojedinog elementa u cjelokupnoj ocjeni)	<p>Aktivnost na nastavi i domaće zadaće – 20%</p> <p>Seminarski rad (pisanje ili prezentacija) – 20%</p> <p>Kolokviji (ili) pismeni ispit – 40%</p> <p>Usmeni ispit – 20%</p>
Napomena	<p>Studenti tijekom semestra izlaze na dva kolokvija. Svi moraju zadovoljiti 20% točno riješenih odgovora za dobivanje potpisa. Studenti koji polože kolokvije s min. postotkom od 60%, <u>oslobađaju se pismenoga ispita</u>. U tom slučaju izlaze samo na usmeni ispit.</p> <p>Studenti koji tijekom nastave pokažu iznimnu aktivnost (za koju je potrebno više od 30 sati) i polože oba kolokvija, <u>moгу dobiti mogućnost oslobađanja od usmenog ispita</u>.</p> <p>Ukoliko student ne održi unaprijed zakazanu prezentaciju</p>

	<p>seminarskog rada bez objektivnog razloga (za koji mora postojati službena dokumentacija nadležnih osoba i institucija), seminar se ocjenjuje nedovoljnom ocjenom I STUDENT GUBI PRAVO NA POTPIS.</p> <p>Konačna ocjena formirat će se na temelju ostvarenog uspjeha u svim elementima ocjenjivanja koji su gore navedeni. Svi elementi ocjenjivanja moraju biti ocijenjeni prolaznom ocjenom.</p>
--	--

Nastavne teme-predavanja			
Red. br.	Datum	Naslov	Literatura
1.		Predmet teorije književnosti. Mjesto, uloga i funkcija književnosti u ljudskoj kulturi. Povijesno proučavanje književnosti u okviru filologije. Tradicionalne discipline: poetika, retorika, metrika, hermeneutika, estetika, gramatika. Teorija književnosti: versifikacija/stihologija, naratologija, stilistika, književna genologija itd. Teorija književnosti i književna teorija.	Z. Lešić, Teorija književnosti (poglavlja: Uvod, Teorija književnosti, Razumijevanje književnosti) P. Pavličić, Književna genologija (uvodno poglavlje) J. Culler, Književna teorija – vrlo kratak uvod (1. poglavlje)
2.		Pitanje forme – oblika književnog djela. Rodovi i vrste. Međudjelovanje književnih struktura: stilskih figura, vrsta, oblika, rodova itd. Mikrostrukture stila – stilske figure. Retorička sredstva i stilske figure – razlika. Retorička podjela: tropi i figure.	P. Pavličić, Književna genologija (poglavlje: Književni rodovi i teorija književnosti) Z. Lešić, Teorija književnosti (poglavlje: Stil i stilistika)
3.		Shvaćanje figura u književnoj znanosti 20. st. Afektivnost jezika kao stvaralački impuls. Figurativnost izvan prostora jezika. Podjela mikrostruktura prema Z. Škreb: m. opreke, m. ponavljanja, m. prenesena značenja, m. pojačavanja. Mikrostruktura opreke.	K. Bagić, Rječnik stilskih figura (Predgovor, Razdioba figura) Z. Škreb, Mikrostrukture stila i književne forme, u: Uvod u književnost Lešić, op. cit, Stilovi i figure
4.		Mikrostruktura ponavljanja. Mikrostruktura pojačavanja. Mikrostruktura prenesena značenj. Razlikovanje metafore i metonimije, sinegdoha. Alegorija.	K. Bagić, Rječnik stilskih figura, Z. Škreb, Mikrostrukture stila i književne forme, u: Uvod u književnost
5.		Ostali tropi. Perifraza, alegorija, simbol, litota, usporedba, eufemizam, ironija. Figure diskurza (deskriptivski toposi – ekfrazza, topografija, topotezija, prozopografija, portret, paralela, kronografija, pragmatografija)	K. Bagić, Rječnik stilskih figura, Z. Škreb, Mikrostrukture stila i književne forme, u: Uvod u književnost
6.		Teorija stiha. Metrika, versifikacija. Temelji ritma. Odnos ritma i značenja. Tri versifikacijska sustava. Osnovne vrste stopa u kvantitativnoj versifikaciji. Cezura, dijereza. Silabičko-tonski stih.	Z. Lešić, op. cit. (poglavlje: Književnost kao simbolička forma) K. Bagić, Rječnik stilskih figura Z. Škreb, Mikrostrukture stila i književne forme, u: Uvod u književnost
7.		Metrička terminologija. Od stiha do strofe.	S Petrović, Stih, u: Uvod u

		Stihičnost i strofičnost. Vrste strofa. Strofe prema broju stihova. Rima. Vrste rima. Leoninska rima. Refren. Stalni oblici stiha – metrička norma. Stalni oblici i tradicija. Hrvatski tradicionalni oblici stiha: simetrični osmerac, dvostrukorimovani dvanaesterac, epski deseterac. Lirski deseterac, jedanaesterac i dvanaesterac. Stih bugarštice.	književnost M. Solar, Teorija književnosti (Versifikacija)
8.		Stalni međunarodni oblici stihova i strofa. Klasički stihovi i strofe. Heksametar. Elegijski distih. Safička strofa. Alkejska strofa. Alkmanijska ili daktilska strofa. Oponašanje klasičkih strofa u 19. st. Klasički oblici u hrvatskoj književnosti. Pseudoheksametar.	S Petrović, Stih, Z. Kravar, Lirska pjesma u: Uvod u književnost
9.		Stihovi i strofe romanskog porijekla. Tercina. Endecasillabo. Nazorova i Ujevićeva tercina. Stanca. Sonet. Petrarčin i Shakespeareov oblik soneta. Baudelaireov ili moderni sonet. Kancona. Sestina.	S Petrović, Stih, Z. Kravar, Lirska pjesma u: Uvod u književnost
10.		Stihovi i strofe germanskog (nibelunška strofa), orijentalnog (gazela, rubajja, haiku, tanka) i slavenskog porijekla (poljski trinaesterac, krakovjak, utjecaj epskog deseterca na europske književnosti). Slobodni stih. Ritam i ritmička intonacija (jampski, trohejski, daktilski intoniran stih/strofa). Metričke konstante. Metričke dominante. Ritmičke tendencije.	S Petrović, Stih, Z. Kravar, Lirska pjesma u: Uvod u književnost
11.		Uvod u naratologiju. Priroda i oblici narativne književnosti. Odnos književnog djela prema zbilji. Pripovijedanje i vremenski slijed. Vrijeme proznog pripovjednog djela. Kronološki slijed fabule i odstupanja od njega. Postupci: antecedencije – pretpripovijesti, umetnute novele. Usporavanje vremena. Vrijeme pripovijesti/romana i vrijeme trajanja fabule. Analepse i prolepse.	M. Grdešić, Uvod u naratologiju, 11. – 15., 33-59 Aleksandar Flaker, Umjetnička proza, u: Uvod u književnost
12.		Prostor u pripovijedanju. Fabula i kompozicija (siže). Priča i diskurs. Defabularizacija proznih struktura. Čin pripovijedanja. Pisac, djelo, čitatelj. Tri tipa razvijanja fabule prema V. Šklovskom. Nositelj fabule, lik ili karakter – karakterizacija i vrste. Ponovljivi likovi – tipski karakteri. Individualni karakteri.	M. Grdešić, Uvod u naratologiju, 15-31., 61.-67. Aleksandar Flaker, Umjetnička proza, u: Uvod u književnost
13.		Razlikovanje autora i pripovjedača. Osnovne vrste pripovjedača (autorski, sveznajući, objektivni, nepouzđani). Pripovjedačevo gledište (jednolika i mnogolika perspektiva). Polifoni roman. Fiktivni pripovjedač.	M. Grdešić, Uvod u naratologiju, 85-90, 94-100, 113-121. Aleksandar Flaker, Umjetnička proza, u: Uvod u književnost
14.		Vrste pripovjedača prema Franzu Karlu Stanzelu. Mimeza i dijegeza. Autorski pripovjedač, pripovjedač u prvom licu, personalni pripovjedač. Teorija G. Genetta. Fokalizacija pripovijedanja. Heterodijegetski i homodijegetski te intradijegetski i ekstradijegetski pripovjedač.	M. Grdešić, Uvod u naratologiju, 127-133. G. Genette, Tipovi fokalizacije i njihova postojanost, u: V. Biti, Suvremena teorija

			pripovijedanja)
15.		Dijakronijska klasifikacija književnosti. Književne epohe, razdoblja i pravci – razlikovanje pojmova. Pojam stilske formacije. Pregled stilskih formacija u razvoju književnosti zapadnog civilizacijskog kruga. Od teorije književnosti i književne teorije do teorije diskursa.	Z. Škreb, Pojmovi poetika u povijesnom slijedu, V. Žmegač, Književni sustavi i književni pokreti, u: Uvod u književnost Odabrana poglavlja iz M. Juvan, Nauka o književnosti u rekonstrukciji (Teorija kao književnost, književnost kao teorija. Ka teoriji književnog diskursa. Nužnost književnosti, dragocenost nauke o književnosti)

Seminari – NAPOMENA: Studenti će na nastavi dobiti pojedinačne teme seminara. Na satima će se održati najviše tri izlaganja studenata (popis izlagača bit će objavljen nakon podjele tema, u prvom tjednu nastave). Oni koji ne budu izlagali, obvezni su predati završnu pisanu verziju seminarskog rada do posljednjeg tjedna nastave.

Red. br.	Datum	Naslov	Literatura (iz popisa, koja je dana uz predavanje)
1.		Podjela tema seminarskih radova, upute o izlaganju, pisanju i pripremi za satove seminara. Vrste klasifikacije književnih tekstova i problemi klasifikacije. Vježba na tekstovima. Pojedinačni i grupni rad na izabranim tekstovima.	
2.		Analiza stilskih figura u književnim tekstovima. Prepoznavanje i funkcija pojedine figure u sklopu forme. Vježba na primjerima. Pojedinačni i grupni rad studenata.	
3.		Analiza stilskih figura u književnim tekstovima. Prepoznavanje i funkcija pojedine figure u sklopu forme. Vježba na primjerima. Pojedinačni i grupni rad studenata.	
4.		Mikrostruktura ponavljanja i pojačavanja. Vježba na primjerima. Pojedinačni i grupni rad studenata.	
5.		Mikrostruktura prenesena značenja. Vježba na primjerima. Pojedinačni i grupni rad studenata.	
6.		Interpretacija stilskih figura u zadanim tekstovima i/ili multimedijским sadržajima (grupni rad, četvero studenata) Različiti pristupi i tipologije stilskih figura	
7.		1. kolokvij – Klasifikacija književnosti, stilske figure i interpretacija u zadanim tekstovima	Primjere prošlogodišnjih pitanja studenti će dobiti ranije, tijekom nastave.
8.		Funkcije lirske pjesme uz analizu primjera Vrste lirskih pjesama	

		Versifikacijska analiza izabranih pjesama	
9.		Stalni međunarodni oblici stihova i strofa. Vježba na primjerima. Pojedinačni i grupni rad studenata.	
10.		Versifikacijska analiza izabranih pjesama. Vježba na primjerima. Pojedinačni i grupni rad studenata.	
11.		Funkcije u pripovjednom tekstu (R. Barthes, Uvod u strukturalnu analizu pripovjednih tekstova, u: V. Biti, Suvremena teorija pripovijedanja) Pojedinačni i grupni rad studenata na zadanim tekstovima.	
12.		Fokalizacija u pripovijedanju i njezine vrste Pripovijedanje u suvremenoj književnosti (V. Biti, Suvremena teorija pripovijedanja) Pojedinačni i grupni rad studenata na zadanim tekstovima.	
13.		Stilske formacije i problemi povijesne periodizacije književnosti - pojedinačna izlaganja studenata Književnost kao diskurs Književna teorija i teorija diskursa	
14.		Stilske formacije u međusobnom odnosu – pojedinačna izlaganja studenata	
15.		Drugi kolokvij: versifikacijska analiza lirske pjesme, interpretacija pripovjednih tekstova uz primjenu osnovnih naratoloških pojmova, stilske formacije	Primjere prošlogodišnjih pitanja studenti će dobiti ranije, tijekom nastave i bit će dostupni u e-kolegiju.

Red. br.	Datum	Naslov	Literatura
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

11.			
12.			
13.			
14.			
15.			

Nastavnik:

Izv. prof. dr. sc. Kornelija Kuvač-Levačić

Zadar, veljača, 2018.